

Záznam z 30. zasedání Rady vlády pro udržitelný rozvoj

úterý 15. března 2015, 14:00 – 16:30, Strakova akademie (Zasedací sál vlády)

Přítomní členové a členky Rady

Libor Ambrozek (Český svaz ochránců přírody), Boris Dlouhý (SP ČR), Jiří Dlouhý (STUŽ), Jiří Koželouh (Zelený kruh), Bedřich Moldan (ČKR), Václav Němec (Rada seniorů ČR), Josef Praks (MK), Iva Ritschelová (ČSÚ), Bohuslav Sobotka (předseda Rady), Ondřej Šejtka (ČRD), Vladimír Špidla (ad personam), Radim Šrám (AV ČR, v. v. i.), Jaroslav Sulc (ČMKOS), Petr Švec (NSZM), Jana Vildumetzová (MV), Miroslav Zábanský (MS), Jan Žůrek (CBCSD)

Zástupci omluvených členů a členek Rady

Martin Doležal (MZdr), Yvonna Gaillyová (Český svaz ochránců přírody), Jan Gregor (MF), Otakar Hampl (MZe) Jiří Hrbek (ČSÚ), Ivan Jančárek (MZV), Miroslav Jašurek (MŠMT), Dan Jiránek (SMO ČR), Martin Kučera (MPSV), Pavlína Kulhánková (MPO), Lucie Orgoníková (RVVI ÚV), Vít Sedmidubský (MD), Vladislav Smrž (MŽP), Hana Stelzerová (ČŽL), David Škorňa (MMR), Eva Tlamichová (ASO), Jiří Volf (MF)

Nepřítomní členové a členky Rady

Andrej Babiš (MF), Pavel Bělobrádek (RVVI ÚV), Robin Böhnisch (PS PČR), Richard Brabec (MŽP), Tomáš Čoček (MD), Rostislav Dvořák (SČMVD), Jakub Fischer (RVŠ), Michal Hašek (AK ČR), Václav Hlaváček (Agrární komora), Radomír Jahoda (MO), Olga Letáčková (MMR), František Lukl (SMO ČR), Michaela Marksová-Tominová (MPSV), Radko Martínek (Senát PČR), Jan Mládek (MPO), Selma Muhič Dizdarevič (ČŽL), Václav Pícl (MŠMT), Tomáš Prouza (ÚV ČR), Lenka Ptáčková Melicharová (MZDr), Jaroslav Staněk (ASO), Jiří Šír (MZe), Martina Štěpánková (MLP ÚV), Martin Tlapa (MZV), Tomáš Vrbík (Hospodářská komora ČR)

Sekretariát RVUR/Oddělení pro udržitelný rozvoj ÚV ČR

Drahomíra Dubská, Anna Kárníková, Klára Kopecká, Zbyněk Machát, Jan Mareš, Jakub Rudý

Hosté

Veronika Bajgarová (MZV), Kateřina Bařhová (MZd), Michal Broža (IC OSN), Vladimír Dolejský (MŽP), Běla Hejná (ÚV ČR, Martin Holý (MŽP), Jiří Hrbek (ČSÚ), Pavla Janíková (MPO), Petr Kalaš, Martin Kloz (ÚV ČR), Anna Pasková (MŽP), Pavel Řežábek (CBCSD), Pavel Zámyslický (MŽP ČR)

Informace o usnášeníschopnosti

Dle Statutu RVUR schváleného dne 29. července 2015 není počet členů Rady pevně stanoven a řídí se aktuálním počtem jmenovaných členů Rady. V Radě vlády je aktuálně jmenováno 41 členů a členek. Rada vlády je usnášeníschopná při účasti minimálně ½ členů, tedy při počtu 21 členek a členů. Při zahájení zasedání bylo přítomno 30 členů a členek Rady. Kворum bylo kvůli příchoďům a odchodům členů Rady pohyblivé, jeho aktuální stav je vždy uveden u dotčeného hlasování.

Program zasedání

- 1) Zahájení
- 2) Informace o výsledcích Smluvní konference stran (COP 21) Rámcové úmluvy o změně klimatu Organizace spojených národů a jejich dopadech na Českou republiku
- 3) Informace o přípravě strategického dokumentu Česká republika 2030
- 4) Stručná informace o postupu implementace Agendy 2030 v České republice
- 5) Informace o přípravě Národního adaptačního plánu na změnu klimatu
- 6) Diskuse k doporučením výborů Rady vlády pro udržitelný rozvoj (RVUR) k problematice surovinové politiky
- 7) Organizační záležitosti
 - a. představení Zprávy o činnosti Rady za rok 2015
 - b. schválení Plánu práce Rady a výborů pro rok 2016
 - c. organizační a pracovní změny v pracovních orgánech Rady
- 8) Různé

Seznam příloh

- 1) Prezentace Pavla Zámyslického *Konference smluvních stran Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu v Paříži*
- 2) Prezentace Pavla Řežábka *Pařížská konference z pohledu energetického sektoru*
- 3) Prezentace Jiřího Koželouha *48 (přelomových) hodin v Paříži*
- 4) *Informace o přípravě strategického dokumentu Česká republika 2030*
- 5) Prezentace Anny Kárníkové k *Informaci o přípravě strategického dokumentu „Česká republika 2030“*
- 6) Prezentace Vladimíra Dolejského *Informace o přípravě Národního akčního plánu adaptace na změnu klimatu*

- 7) Souhrn usnesení výborů RVUR k problematice surovinové politiky
- 8) Stanovisko Ministerstva životního prostředí k odpisu hnědého uhlí do nebilančních zásob
- 9) *Zpráva o činnosti Rady za rok 2015*
- 10) *Plán práce Rady a výborů pro rok 2016*
- 11) *Návrh na ustavení Výboru pro indikátory udržitelného rozvoje*

K bodu programu č. 1: Zahájení

Předseda Rady vlády Bohuslav Sobotka přivítal účastníky a stručně se vyjádřil k návrhu programu. Přivítal, že se na začátku programu nachází informace o výsledcích Smluvní konference stran (COP 21) Rámcové úmluvy o změně klimatu Organizace spojených národů výsledkům, tedy tzv. Pařížské (klimatické) konference. Za pozitivní signál považuje to, že vláda se na svém posledním jednání dne 9. března 2016 rozhodla pro přípravu návrhu tzv. antifosilního zákona, jehož přípravou bylo pověřeno Ministerstvo životního prostředí (dále jen „MŽP“). Sociální partneři se dosud k tomuto kroku nestaví příliš pozitivně, vnímá tedy jako podstatné, aby přípravu návrhu zákona provázela intenzivní debata všech zainteresovaných stran. Budou muset být vyjasněny všechny parametry, na nichž bude zákon postaven, což se neobejde bez vědeckých expertíz. Reakci vlády na klimatickou konferenci v Paříži považuje za adekvátní, svědčí o tom, že se vláda bude této problematice vážně věnovat. V této souvislosti rovněž uvítal, že Rada vlády bude informována o přípravě *Národního akčního plánu na změnu klimatu*. Ačkoliv během letošního roku prší, loňský rok byl jedním z nejsušších, jaké byly kdy na území České republiky (dále jen „ČR“) zaznamenány. Pokud by se průběh loňského roku opakoval, měla by Česká republika dnes seriózní problém. Je tedy nutné pokračovat v adaptaci společnosti, ekonomiky a zemědělství na změnu klimatu.

Vzhledem k omluvě ministra životního prostředí z jednání požádal předseda Rady vlády Vladimíra Špidlu, aby jednání řídil.

K bodu programu č. 2: Informace o výsledcích Smluvní konference stran (COP 21) Rámcové úmluvy o změně klimatu Organizace spojených národů a jejich dopadech na Českou republiku

Pavel Zámyslický (MŽP) označil pařížskou klimatickou konferenci za přelomovou, neboť přinesla novou mezinárodní dohodu o ochraně klimatu. Oproti předchozím dohodám či pokusům o ně tato dohoda nevychází z jednotného globálního cíle, který je rozdělován jednotlivým státům, tj. je prosazován od shora dolů. Naopak jednotlivé státy samy formulují své dobrovolné a dle potřeb státu specifické závazky. Právně závaznou dohodu na místě potvrdili zástupci všech zúčastněných států. Dohoda stanovuje pětileté cykly přezkumu závazků jednotlivých států. Globální cíl je stanoven ambiciózně a snaží se zabránit růstu teploty o 2 °C oproti předindustriálnímu období, v současné době zaznívá apel na snížení tohoto růstu maximálně na 1,5 °C. Celkově dohoda pokrývá 96 % celosvětových emisí, což je výrazným pokrokem ve srovnání s Kjótským protokolem, který jich pokrýval pouze 15 %. Podstatná je transparentnost dosažené dohody, která nově nereflakuje dřívější rozdělení na rozvíjející se a rozvinuté země, každoroční přezkumný závazek bude platit pro všechny státy. Dohoda rovněž posiluje možnosti obchodovat s emisemi a představuje proto příležitost pro české obchodní subjekty na mezinárodním poli. Podpis dohody se odehraje v New Yorku dne 22. dubna 2016, následovat bude ratifikace členskými státy a Evropskou unií (dále jen „EU“). Dohoda vstoupí v platnost tehdy, až ji ratifikuje alespoň 55 států

pokrývajících alespoň 55 % světových emisí. Česká republika očekává, že EU k tomuto kroku přistoupí do roku 2020 poté, co budou stanoveny cíle pro všechny její členské státy.

Cíl schválený na úrovni Rady EU je snížit emise o 40 % do roku 2030 (ve srovnání s rokem 1990), čímž se řadí mezi nejambicióznější cíle Pařížské dohody. Nyní je třeba hledat způsoby naplnění tohoto cíle, tedy zejména revize směrnice o EU ETS (*EU Emissions Trading System*), tj. systému obchodování emisních povolenek. V létě tohoto roku představí Evropská komise návrh pro emise mimo energetiku a průmyslu (tzv. non-ETS) a lesnické emise. Dále letos Evropská komise zveřejní klíčové úpravy směrnic týkajících se energetické účinnosti, obnovitelných zdrojů energie (dále jen „OZE“) a systému řízení v rámci tzv. Energetické unie. Důležitým aspektem Pařížské dohody je důraz na dlouhodobé plánování do roku 2050 jak v oblasti mitigace, tak adaptace.

Prezentace Pavla Zámyslického je připojena k zápisu jako příloha č. 1.

Pavel Řežábek (CBCSD) představil pohled energetického a podnikatelského sektoru na Pařížskou dohodu. Připomněl konferenci energetické agentury CERA, kde vystoupil i saúdskoarabský ministr ropného průmyslu, který oznámil, že Saudská Arábie nebude omezovat těžbu ropy. Nicméně i on se přihlásil k Pařížské dohodě a podpoře OZE. V podobném duchu se vyjadřovali představitelé světových koncernů (Gazprom, Shell, British Petroleum).

Podnikatelský sektor pozitivně přijímá koncept dobrovolných závazků, jejichž ne/dodržování hodlají do svého hodnocení promítat i ratingové agentury. Kladně vnímá hlavní zprávu Pařížské dohody a to, že Evropská unie nebude ve svém úsilí sama, stejně jako zpřísnění systému obchodu s emisemi. Každopádně se jedná zejména o dohodu politickou, která může otevřít nové cesty pro podnikatele ve vztahu k celosvětovému tržnímu snižování emisí CO₂.

Pro Českou republiku je podstatné, že zpřísnění cílů přinese zvýšení finančních potřeb, které budou vyžadovat účinné reformy vedoucí k vyšší ceně CO₂ a tedy i vyšší příjmy do programu na ochranu klimatu.

Prezentace Pavla Řežábka je připojena k zápisu jako příloha č. 2.

Jiří Koželouh (Zelený kruh) představil pohled ekologických organizací na Pařížskou dohodu. Ty vnímají výsledek jako přelomový, nicméně se stále jedná o začátek celého procesu, který bude nyní v rukou jednotlivých států. Samotná Česká republika se v produkci CO₂ v přepočtu na obyvatele pohybuje poměrně vysoko nad průměrem EU. Proto je dobré, že na Pařížské konferenci ústy předsedy vlády a ministra životního prostředí ČR deklarovala svůj zájem a ambici tuto situaci řešit. Důležité je dle jeho názoru pochopit Pařížskou dohodu jako příležitost a nikoliv jako omezení. Statistické údaje za posledních 15 let dosvědčují, že prosperita a pokles znečištění jdou ruku v ruce. Je potřeba přivítat, že ČR reagovala rychle na Pařížskou dohodu a vláda schválila přípravu zákona o snižování závislosti na fosilních palivech. Tato a další vláda se však budou muset zaměřit i na další konkrétní opatření jako je rozvoj čistých zdrojů, energetika ad. Podpora čistých zdrojů může být i příležitostí pro socio-ekonomický rozvoj, vedle podpory nových odvětví se jedná i o podporu tradičního strojírenství, bez něhož se moderní větrné elektrárny neobejdou.

Prezentace Jiřího Koželouha je připojena k zápisu jako příloha č. 3.

K bodu programu č. 3: Informace o přípravě strategického dokumentu Česká republika 2030

Anna Kárníková (Úřad vlády) seznámila členy a členky Rady vlády s aktuálním vývojem přípravy strategického dokumentu Česká republika 2030. Připomněla základní premisy, na nichž má tento dokument stát, zejména fakt, že se nejedná o pouhou textovou aktualizaci *Strategického rámce udržitelného rozvoje* (dále jen „SRUR“) z roku 2010, nýbrž o tvorbu nového dokumentu s názvem *Česká republika 2030*, který reaguje na posuny v myšlení o udržitelném rozvoji v posledních pěti

letech. Dokument bude sledovat hlavní, vnitřní i vnější trendy důležité pro rozvoj České republiky a bude stanovovat základní strategické cíle (zhruba 18-25 cílů) pro rozvoj ČR, které budou sloužit jako základní orientační body pro strategie na nižších úrovních (resorty, kraje). Dokument bude rovněž sloužit jako základ přípravy programového období 2020+ i jako platforma pro monitorování postupu v oblasti udržitelného rozvoje jak vůči EU, tak vůči Organizaci spojených národů (dále jen „OSN“).

V létě 2015 proběhl sběr tezí pro rozvoj České republiky do roku 2030, na jejichž základě bylo vytvořeno 6 klíčových oblastí rozvoje do roku 2030. Paralelně s tím probíhá vyhodnocení relevance 169 podcílů udržitelného rozvoje, které jsou součástí *Agendy 2030* schválené v září loňského roku summitem OSN, příprava aplikace Rámce blahobytu OECD do podmínek ČR, který umožní propojit hlediska udržitelného rozvoje a kvality života, a vyhodnocení naplňování SRUR ze strany ministerstev. Významnou roli představuje rovněž participativní pojetí přípravy dokumentu, které je velmi otevřené a probíhá jak na úrovni výborů Rady vlády, tak na půdě dalších grémií, připravována je rovněž veřejná konzultace. První draft strategického dokumentu bude projednán na 31. jednání Rady vlády dne 28. června 2016.

Informace o přípravě strategického dokumentu Česká republika 2030 a prezentace Anny Kárníkové jsou k zápisu připojeny jako příloha č. 4 a 5.

V diskusi se **Hana Stelzerová (Česká ženská lobby)** zeptala, budou-li kulaté stoly otevřeny i pro členy a členky Rady vlády a jakým způsobem budou podněty z kulatých stolů využity pro tvorbu draftu. **Anna Kárníková** tento dotaz zodpověděla kladně a ubezpečila, že členové a členky Rady vlády obdrží pozvánku na každý z šestic kulatých stolů. Kulaté stoly poslouží jako zpětná vazba k práci minitýmů, zapracování výstupů z kulatých stolů a dopracování draftu bude již na Oddělení pro udržitelný rozvoj a členech a členkách minitýmů.

Václav Němec (Rada seniorů ČR) reagoval na vystoupení v předchozím bodě i prezentaci Anny Kárníkové a označil snahy zabránit změně klimatu za iluzorní. CO₂ nepovažuje za škodlivý, změna klimatu je produktem přírodních sil a lidstvo se na ní podílí maximálně 10%, což dal do souvislosti s fatálním selháním vědeckých elit. Ocenil nedávné prohlášení ministra zahraničních věcí upozorňující, že žádné z globálních rizik nelze do budoucna bagatelizovat. Deklaroval svou připravenost vést o tomto problému veřejnou diskusi.

Ivan Jančárek (Ministerstvo zahraničních věcí) poděkoval za prezentaci, kvitoval mezinárodní přesah tohoto strategického dokumentu a vyjádřil zájem a ochotu dále s Úřadem vlády v této věci spolupracovat. Dotázal se, jakým způsobem budou zapracovány výstupy Národního konventu do strategického dokumentu, a apeloval na dodržení harmonogramu. **Anna Kárníková** reagovala s tím, že některé výstupy Národního konventu jsou využitelné pro přípravu strategického dokumentu *Česká republika 2030*; obecně lze ale říci, že práce Národního konventu se poměrně úzce zaměřuje na rovinu EU a konkrétních opatření, na niž *Česká republika 2030* necílí.

Boris Dlouhý (Svaz průmyslu a dopravy) se dotázal, jakým způsobem je zajištěna odborná úroveň minitýmů a budou-li se přípravy dokumentu účastnit členové vlády, kteří by dle jeho názoru měli být adresáty konkrétních doporučení. **Anna Kárníková** odpověděla, že minitýmy jsou orgány na pracovní úrovni, nejsou v nich tedy zastoupeni členové vlády ani jejich náměstci a náměstkyně. Minitým pro klíčovou oblast hospodářského modelu je kvalitně obsazen.

Martin Kučera (Ministerstvo práce a sociálních věcí) poděkoval za návrh struktury dokumentu, jež považuje za komplexní. Nicméně upozornil na to, že jednotlivé klíčové oblasti jsou zatím uchopeny jen velmi obecně. Z hlediska pohledu trhu práce Ministerstvo práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“) akcentuje středně- a dlouhodobý horizont. MPSV musí připravit promyšlenou strategii *Práce 4.0* reagující na demografické změny a čtvrtou průmyslovou revoluci.

Anna Kárníková reagovala a potvrdila, že otázka budoucnosti práce je ve strategickém dokumentu díky zástupci MPSV přítomna.

Jaroslav Šulc (ČMKOS) navázal na svého předřečníka a upozornil na jednání k materiálu *Agenda průmysl 4.0*, které se v minulém týdnu konalo u vedoucího Úřadu vlády Pavla Dvořáka. Účastníci tohoto jednání se shodli, že na přípravě obou dokumentů se podílejí stejné resorty zastoupené vesměs stejnými účastníky, nicméně vzájemná koordinace je spíše nahodilá než systematická. Pracovních týmů a skupin, které fungují obdobně, je více. Jaroslav Šulc dal ke zvážení, zda-li obě agendy systémově a koordinovaně propojit, aby nedocházelo ke tříštění sil. **Anna Kárníková** souhlasila s připomínkou J. Šulce. Koordinace je dána personálním propojením spíše než systémovým řešením, vyšší koordinační mechanismus typu Výboru pro EU neexistuje.

Jiří Dlouhý (STUŽ) upozornil, že Rada vlády dle svého statutu by měla sledovat vznikající strategie a posuzovat, jsou-li v souladu s existujícím Strategickým rámcem udržitelného rozvoje, resp. budoucím strategickým dokumentem.

Závěr

Přítomnými členy a členkami Rady byl schválen (30 pro – 0 se zdrželo – 1 proti) návrh **usnesení č. 1** ve znění:

Rada vlády

bere na vědomí dokument Informace o přípravě strategického dokumentu „Česká republika 2030“ (aktualizace Strategického rámce udržitelného rozvoje ČR).

K bodu programu č. 4: Stručná informace o postupu implementace Agendy 2030 v České republice

Anna Kárníková podala stručnou informaci o přípravě implementace globálního rozvojového rámce přijatého v září 2015 summitem OSN v New Yorku. Závěrečný dokument nese název *Přeměna našeho světa: Agenda pro udržitelný rozvoj 2030* a jeho jádrem je 17 Cílů udržitelného rozvoje skládajících se z celkových 169 podcílů či opatření (*targets*). Vláda ČR přijala usnesením ze dne 25. ledna 2016 č. 61 závazek do konce roku 2016 navrhnout způsob implementace této agendy do podmínek ČR a v evropském i globálním kontextu patří k prvním zemím, které se k tomuto úkolu postavily takto zodpovědně. Za implementaci tohoto dokumentu bude odpovědný Úřad vlády ve spolupráci s MŽP, významná role připadne rovněž Ministerstvu zahraničních věcí a Českému statistickému úřadu (dále jen „ČSÚ“), který bude odpovědný za naplňování indikátorové sady. Zásadní pro úspěch dokumentu bude meziresortní koordinace, uplatnění principu partnerství, tj. intenzivní spolupráce mezi státním, soukromým, neziskovým a akademickým sektorem. V současné době na Úřadu vlády vzniká analýza 169 podcílů udržitelného rozvoje a jejich relevance pro ČR. Cílem je vybrat 30-40 nejrelevantnějších podcílů. Statistická komise OSN připravila návrh indikátorového rámce, jeho přijetí však bylo problematické.

Na Annu Kárníkovou navázala **Iva Ritschelová (Český statistický úřad)**, která se účastnila vyjednávání konečné podoby indikátorového rámce během 47. zasedání Statistické komise OSN. Evropská unie indikátorový rámec podporovala, proti byly země BRICS a rozvojové země. Indikátorový rámec obsahuje 241 položek, ne vždy se jedná o indikátory, ale jsou používány i jiné typy dat jako např. výsledky průzkumů veřejného mínění. Statistická komise OSN požádala pracovní skupinu připravující indikátorový rámec, aby pokračovala ve své práci jako dosud a aby na dalším zasedání Statistické komise podala zprávu o pokroku a vývoji metodik pro indikátory ve 3. stupni, tj. u těch dat, kde vůbec nejsou rozvinuty metodiky. Kritika indikátorového rámce ze

strany rozvojových zemí směřuje zejména z toho důvodu, že nedisponují dostatečnými finančními ani personálními kapacitami pro sledování těchto indikátorů. V květnu proběhne zasedání ESSC (*European Statistical System Committee*) v Lucemburku, kde by se měly členské státy EU dohodnout na dalším postupu. Iva Ritschelová přislíbila poskytnout konečné znění usnesení všem členům Rady vlády prostřednictvím její tajemnice.

Petr Kalaš se dotázal Ivy Ritschelové, jaké nároky klade indikátorový rámec na ČSÚ ve vztahu ke sběru nových dat. **Iva Ritschelová** doplnila, že současná verze usnesení pokládá využití indikátorů za dobrovolné, zohledňuje rozličné národní realie a ponechává na národní odpovědnosti, jak budou indikátory využity. ČSÚ je schopen pokrýt asi 30 % navržených indikátorů, doplnění dalších dat bude záviset na spolupráci s resorty.

Bedřich Moldan (Česká konference rektorů) se dotázal I. Ritschelové, byl-li indikátorový rámec na konec schválen či schválí-li jej Statistická komise až na svém dalším zasedání. I. Ritschelová upřesnila, že Statistická komise doporučila indikátorový rámec, následně byl návrh deklarace postoupen ECOSOCu. Na 48. jednání Statistické komise na jaře 2017 bude předložena upravená indikátorová sada.

Vladislav Smrž (Ministerstvo životního prostředí) požádal, zda-li by členové Rady vlády mohli obdržet seznam přijatých indikátorů tak, aby mohli pomoci s naplněním indikátorového rámce.

Václav Němec kvitoval přijetí Agendy 2030 jako celku, upozornil však (v souvislosti se svým vystoupením k bodu programu č. 3) na nesoulad mezi 16. cílem (mírové řešení a zajištění přístupu ke spravedlnosti pro všechny) a cílem č. 13 (přijetí bezodkladných opatření na boj se změnami klimatu a zvládnutí jejich dopadů).

Ivan Jančárek se dotázal, jakým způsobem budou provázány indikátory dokumentu *Česká republika 2030* a indikátorového rámce *Agendy 2030*, neboť nepovažuje za vhodné, aby docházelo k duplicitnímu vytváření indikátorů. **Anna Kárníková** reagovala s tím, že provázání obou indikátorových sad chápe jako prioritní úkol. Časový souběh dává výhodu při tvorbě *České republiky 2030*, nicméně strategický dokument předběhne evropské indikátory, které budou známy až na podzim tohoto roku. Z toho vyplývá riziko, že ne všechny klíčové indikátory budou nakonec zachyceny.

Závěr

Iva Ritschelová poskytne členům a členkám Rady vlády návrh indikátorového rámce vypracovaného Statistickou komisí OSN spolu s návrhem usnesení ESSC.

K bodu programu č. 5: Informace o přípravě Národního adaptačního plánu na změnu klimatu

Vladimír Dolejský (Ministerstvo životního prostředí), náměstek pro řízení sekce ochrany přírody a krajiny MŽP a předseda Výboru pro krajinu, vodu a biodiverzitu RVUR, informoval o přípravě *Národního adaptačního plánu na změnu klimatu*. Tento úkol vyplývá z usnesení vlády ze dne 26. října 2015 č. 861. Poděkoval všem resortním a dalším partnerům podílejícím se na práci meziresortní pracovní skupiny. Prezentace Vladimíra Dolejského je připojena k zápisu jako příloha č. 6. Přítomné pozval na konferenci *Voda v krajině*, kterou dne 14. dubna 2016 v Lichtenštejnském paláci pořádá Výbor pro krajinu, vodu a biodiverzitu. Právě na půdě tohoto výboru je na každém jednání projednáván postup prací na *Národním adaptačním plánu na změnu klimatu*.

Václav Němec navrhl doplnit tematickou pracovní skupinu pro kosmické, sluneční a planetární vlivy.

Petr Kalaš upozornil na blízkost *Národního adaptačního plánu na změnu klimatu* a dokumentu *Česká republika 2030* v oblasti odolnosti (resilience).

Závěr

Přítomnými členy a členkami Rady byl schválen (31 pro – 0 se zdrželo – 0 proti) návrh **usnesení č. 2** ve znění:

Rada vlády

bere na vědomí ústní informaci o přípravě Národního adaptačního plánu na změnu klimatu.

K bodu programu č. 6: Diskuse k doporučením výborů Rady vlády pro udržitelný rozvoj (RVUR) k problematice surovinové politiky

Petr Švec (Národní síť Zdravých měst) uvedl usnesení Výboru pro udržitelné municipality navrhuující „převedení zásob hnědého uhlí pod zastavěným a zastavitelným územím obcí a pod evidovanými prvky územního systému ekologické stability krajiny dle platné územně plánovací dokumentace a v jejich ochranných pilířích v celém Ústeckém kraji do nebilančních zásob“, které bylo rozesláno jako podklad pro jednání. Cílem usnesení je upozornit na problémy udržitelného rozvoje obcí v severozápadních Čechách i na kvalitu života a zdraví zdejších obyvatel. Výbor pro udržitelné municipality se domnívá, že je nutné na situaci RVUR upozornit a dosáhnout otevření odborné diskuse protože z hlediska udržitelného rozvoje obcí není situace v regionu dosud uspokojivě dořešena. Usnesení Výboru pro udržitelné municipality je k zápisu připojeno v příloze č. 7.

Boris Dlouhý (Svaz průmyslu a dopravy) vyjádřil své podivení nad tím, proč by se Rada vlády měla vracet k rozhodnutí vlády. Doporučil, aby se usnesení vzalo na vědomí a nehlasovalo se o něm.

Jiří Koželouh upozornil, že převod do nebilančních zásob doporučil rovněž i Výbor pro udržitelnou energetiku. Dle jeho názoru se nejedná o snahu revokovat usnesení vlády, pouze se jedná o snahu diskutovat další rozvoj Ústeckého kraje z pohledu municipálního a energetického. Proto podpořil, aby Rada o usnesení hlasovala.

Petr Kalaš informoval o stanovisku Výboru pro udržitelnou energetiku, který podpořil zachování těžebních limitů na dole ČSA a zároveň charakterizoval povahu zásob za těmito limity jako strategickou rezervu pro budoucí krizovou situaci. Proto Výbor pro udržitelnou energetiku doporučil jejich převedení do nebilančních zásob. Další diskuse však ukázala, že neexistuje jednotná interpretace důsledků převedení těžebních zásob do nebilanční sféry. Proto Výbor požádal o odbornou expertizu ředitele odboru geologie MŽP, ing. Martina Holého.

Martin Holý (Ministerstvo životního prostředí) představil stanovisko MŽP k návrhu usnesení, které je k zápisu připojeno jako příloha č. 8. Převod hnědého uhlí do nebilančních zásob není možný z hlediska veřejného zájmu či ochrany životního prostředí, horní zákon hovoří pouze o ekonomických a technologických aspektech. Nebilanční zásoby lze navíc poměrně snadno převést zpět do zásob bilančních. Další dělení zásob uhlí je na zásoby vázané a volné. Vázané zásoby jsou zásoby nacházející se v ochranných pilířích povrchových a podzemních staveb a zařízení, jakož i v pilířích stanovených k zajištění bezpečnosti provozu a ochrany právem

chráněných zájmů. Vázané zásoby mohou jak bilanční, tak nebilanční. Ostatní zásoby jsou volné. Pro těžbu vázaných zásob je třeba odstranit důvod vázanosti. Pokud se jedná o povrchovou zástavbu, pak je situace řešitelná pouze hlubinnou těžbou, resp. těžbou, která nemá vliv na povrch. Cílem usnesení tedy není převod uhlí do nebilančních zásob, ale provedení nového výpočtu, který tyto zásoby kategorizuje jako zásoby vázané. Ani kategorie vázaných či nebilančních zásob nijak neovlivní ložiskovou ochranu danou paragrafy 15 až 19 horního zákona, která je určena existencí výhradního ložiska. Tato ochrana je pro všechny kategorie zásob identická, proto převod uhlí do nebilančních zásob obcím nijak nepomůže. Případný odpis zásob provádí Ministerstvo průmyslu a obchodu (dále jen „MPO“), nikoliv MŽP. MŽP dává pouze stanovisko k návrhu a následně vydává souhlas s rozhodnutím MPO. Proto by žádný z účastníků správního řízení neměl iniciovat tento krok. Návrh může podat těžební organizace či příslušný orgán státní správy na úseku životního prostředí, jehož zájmy jsou bezprostředně dotčeny a má-li pro něj konkrétní důvod.

Pavlna Kulhánková (Ministerstvo průmyslu a obchodu) sdělila, že stanovisko MŽP plně vyčerpalo komentáře MPO. Doplnila, že již při přípravě usnesení upozorňovala na procedurální nedostatky ve vztahu ke Statutu a Jednacímu řádu Rady vlády a jejích výborů.

Jiří Koželouh poděkoval M. Holému za shrnutí situace, dle jeho názoru je nutné vzít v potaz rovněž paragraf 14a, 2. odstavec, písm. c), který umožňuje převést uhlí do nebilančních zásob tehdy, jedná-li se o zásoby, jejichž dobývání by ohrozilo zákonem chráněné obecné zájmy, zejména ochranu životního prostředí za podmínky, že význam této ochrany převyšuje význam těchto zásob. Debatu o volných či vázaných zásobách považuje za slepou uličku, neboť je plně v kompetenci samotné těžební společnosti. Konkrétně na diskutované lokalitě těžař odmítá již 23 let dodat podklady pro odpis zásob a nelze tedy předpokládat, že by uhlí sám a dobrovolně převedl do vázaných zásob.

Jaroslav Šulc vystoupil s procedurální připomínkou a navrhl bod přerušit, neboť se diskuse dostala na takovou úroveň podrobnosti o interpretaci zákonů, že se k ní není většina členů Rady vlády s to na místě kompetentně vyjádřit.

Martin Holý reagoval na Jiřího Koželouha s tím, že odpis zásob je možný úplným vynětím nebo odpisem do nebilančních zásob, nicméně nikde není řečeno, že podle paragrafu 14a, odstavce 2, písmene c) – tedy jde-li o zásoby, jejichž dobývání by ohrozilo zákonem chráněné obecné zájmy – je to možné z tohoto důvodu.

Václav Němec připomenul své dlouholeté zkušenosti s hodnocením ložisek a klasifikací zásob a podpořil návrh přerušit jednání k tomuto bodu.

Závěr

Vzhledem k panujícím nejasnostem zamítl předsedající **Vladimír Špidla** hlasovat o navrženém usnesení. Dal na výběr mezi vzetím na vědomí a přerušením jednání k tomuto bodu. **Bedřich Moldan** podpořil, aby jednání bylo přerušeno, a zdůraznil, že usnesení předložené Výborem pro udržitelné municipality představuje relativně široce sdílený názor, že současná situace není zcela jasná a mělo by se dále diskutovat o možnostech řešení. **Martin Kloz (Úřad vlády)** vstoupil do diskuse s požadavkem na zadání podrobné právní analýzy, která by vyjasnila vnitřní nesoulad mezi paragrafy 14 a 14a horního zákona. **Jiří Dlouhý** navrhl opřít se o čl. 2, odstavec 2, písm d) Statutu Rady vlády, který umožňuje úkolovat své členy, a pověřit ministra životního prostředí přípravou této právní analýzy. **Vladimír Špidla** označil tuto debatu jako diskusi nad polodetailem, která v danou chvíli nemá řešení. Právní analýza nepomůže věc vyřešit, neboť se nejedná o právní, nýbrž o věcný problém, tj. zda odepsat nebo neodepsat zásoby.

Přítomnými členy a členkami Rady byl schválen protinávrh na přerušení projednávání tohoto bodu (15 pro – 7 se zdrželo – 2 proti).

K bodu programu č. 7: Organizační záležitosti

Anna Kárníková stručně představila podklady pro tento bod. Prvním dokumentem je stručná *Zpráva o činnosti Rady vlády pro udržitelný rozvoj za roce 2015*. Plnohodnotná výroční zpráva bude předložena vládě do 31. května t. r. Dalším dokumentem je *Plán práce Rady vlády pro udržitelný rozvoj pro rok 2016*, včetně stručného obsahu činnosti a seznamu členů výborů Rady vlády. Posledním dokumentem je *Návrh na vznik Výboru pro indikátory udržitelného rozvoje*. Dokumenty jsou připojeny k zápisu jako přílohy č. 9, 10 a 11.

Petr Kalaš informoval s odkazem na plán práce Výboru pro udržitelnou energetiku o návrhu na vznik útvaru pro koordinaci útvarů zajišťujících OZE na příslušných resortech. Výbor pro udržitelnou energetiku během své činnosti identifikoval naléhavou potřebu státu včas a v patřičném rozsahu zajistit rozvoj OZE pro potřeby České republiky na centrální úrovni a zajistit potřeby rozvíjejícího se odvětví vhodnými organizačními útvary s dostatečnou personální kapacitou. OZE patří k jedné z prioritních oblastí Výboru pro udržitelnou energetiku, a to z hlediska jejich strategického i praktického rozvoje. Po hlubším prozkoumání a na základě zkušeností spolupráce pracovní skupiny pro OZE v rámci Výboru pro udržitelnou energetiku s odpovědnými resorty projednal dotčený výbor potřebu posílení OZE ve státní správě a na svém zasedání 1. března 2016 přijal závěry a doporučení směřující k iniciativě podpořit resorty v rozvoji této fenomenální oblasti budoucího vývoje energetiky, průmyslu, výroby, vývoje, obchodu a služeb zaměstnanosti. Jedním z možných kroků a doporučených forem tohoto rozvoje je vzhledem k příslušným kompetencím a míře odpovědnosti návrh na zřízení Oddělení OZE na MŽP a zřízení Odboru OZE na MPO. Vlastní forma řešení je ponechána na rozhodnutí ministrů. Výbor pro udržitelnou energetiku nabízí svou expertní zkušenost a iniciativu a upozorňuje na významnou příležitost rozvoje hospodářství a zaměstnanosti v tomto perspektivním odvětví. V rámci tohoto podnětu připravil dotčený výbor rovněž návrhy obsahového zaměření doporučených útvarů s ohledem na plnění národních cílů.

Vladimír Špidla navrhl tomuto návrhu věnovat samostatný bod na příštím jednání Rady vlády a požádal o přípravu písemného podkladu, který bude rozeslán včas členům a členkám Rady vlády.

Jiří Dlouhý upozornil na neprovázanost činností Rady vlády a jejich výborů a s ohledem na její Statut navrhl doplnit *Plán práce Rady vlády* o dva body:

- 1) Rada vlády projednává výsledky činnosti svých výborů a na základě svých pravomocí dává doporučení vládě a jejím členům a dalším osobám dle statutu Rady vlády k aplikaci výsledků činnosti svých výborů;
- 2) Rada vlády sleduje soulad vznikajících vládních strategií se současným Strategickým rámcem udržitelného rozvoje.

Jaroslav Šulc podpořil návrh J. Dlouhého. Klíčová otázka podle něj zní „kam cílíme se strategickým dokumentem *Česká republika 2030*“, tedy jakou má mít dokument povahu? Máme představu, jak by za jistých předpokladů měla česká společnost vypadat v roce 2030. Již před rokem jsme věděli, že mnoho trendů prodělává dramatický a nenadálý vývoj, aniž bychom tušili, co přinese následující půlrok. Pokud má mít tento dokument charakter intelektuálního cvičení a popisu možných vývojových trajektorií, je otázka, do jaké míry máme být sebevědomí, a předat vládě dokument ke schválení. Před tímto postupem varoval a navrhl vládě předložit dokument kvalitní a participativně vytvořený, a to i za cenu toho, že některé vize v dokumentu budou alternativní. Navrhuje proto tak prodiskutovat s předsedou vlády míru závaznosti dokumentu, který

bude v prosinci vládě předložen, a nenechat vládu vzít na vědomí pouze stav prací na něm či úvahu o strategii udržitelného rozvoje.

Anna Kárníková reagovala s tím, že konzultace s předsedou vlády proběhne v první polovině dubna. K návrhu J. Dlouhého uvedla, že substantivní úroveň činnosti Rady vlády probíhá na pracovní úrovni výborů, čemuž odpovídá i návrh plán činnosti Rady vlády. Návrh J. Dlouhého může být do něj začleněn, byť tyto činnosti vyplývají již ze Statutu Rady vlády.

Závěr

Přítomnými členy a členkami Rady byl odsouhlasen (28 pro – 0 se zdrželo – 0 proti) návrh **usnesení č. 3** ve znění:

Rada vlády

schvaluje vznik Výboru pro indikátory udržitelného rozvoje

a

ukládá sekretariátu zajistit proces nominace do tohoto výboru.

Přítomnými členy a členkami Rady byl odsouhlasen (28 pro – 0 se zdrželo – 0 proti) návrh **usnesení č. 4** ve znění:

Rada vlády

schvaluje Plán práce Rady vlády na rok 2016

a

ukládá sekretariátu zpracovat připomínky Jiřího Dlouhého

a

bere na vědomí Zprávu o činnosti Rady vlády za rok 2015.

Přítomnými členy a členkami Rady byl odsouhlasen (28 pro – 0 se zdrželo – 0 proti) návrh **usnesení č. 5** ve znění:

Rada vlády

bere na vědomí ústní informaci Petra Kalaše o návrzích Výboru pro udržitelnou energetiku

a

ukládá mu na příštím jednání Rady vlády předložit tyto návrhy v písemné podobě.

K bodu programu č. 8: Různé

Kateřina Baťhová, ředitelka Odboru mezinárodní spolupráce Ministerstva zdravotnictví, informovala o záměru uspořádat v České republice konferenci *Zdraví a životní prostředí* Světové zdravotnické organizace (WHO). WHO oslovila Českou republiku s tím, že by zde ráda uspořádala 6. ministerskou konferenci *Zdraví a životní prostředí*. Tato konference na nejvyšší úrovni se koná jednou za 5 až 7 let, naposledy se uskutečnila v roce 2010 v Parmě. Účastní se jí ministři zdravotnictví a životního prostředí všech 53 členských států WHO pro Evropu. Dále se jí účastní zástupci Evropské komise, relevantních agentur OSN a zástupci občanské společnosti. Konference má definovat priority v obou oblastech, které nese v názvu. Jejím výsledkem má být politická deklarace definující cíle po další rozvoj. Preferovaným datem je červen 2017, rozsah konference je třídenní. Pravidelně se jí účastní kolem 800 delegátů a delegátek. Vzhledem k šíři akce je třeba ji pojmout komplexně a spolupracovat s dalšími resorty, a to jak na úrovni přípravy podkladů, tak dělby finančních nákladů. Ministr zdravotnictví se domnívá, že takováto akce se neobejde bez záštity vlády. Ministerstvo zdravotnictví je připraveno předložit materiál na vládu ve chvíli, kdy bude dosaženo shody na místě, v němž se bude konference konat.

Vladislav Smrž podpořil tuto iniciativu, vítá spolupráci s Ministerstvem zdravotnictví a podporuje spoluzáštitu Úřad vlády.

V závěrečné rozpravě vystoupil **Boris Dlouhý** a požádal, aby byly projednávány materiály zasílány s náležitým předstihem tak, aby mohly být projednány v institucích a organizacích, které členové a členky v Radě vlády reprezentují.

Petr Kalaš poskytl členům a členkám Rady vlády stručnou informaci Výboru pro udržitelnou energetiku o přípravě plnění vládního usnesení ze dne 18. května 2015 č. 362 o Státní energetické koncepci České republiky, které v části III, b. 3. ukládá do 31. prosince 2016 předložit analýzu aktuálního a očekávaného vývoje v mezinárodní klimaticko-energetické politice včetně podrobné analýzy potenciálu energetických úspor a efektivnosti a scénářů konečné spotřeby energie a elektřiny v České republice do roku 2050. Zástupci Výboru pro udržitelnou energetiku se setkali se zástupci MPO, byla vytvořena pracovní skupina, která předloží obsah a časový harmonogram.

Závěr

Přítomnými členy a členkami Rady byl schválen (23 pro – 2 se zdrželi – 0 proti) návrh **usnesení č. 6** ve znění:

Rada vlády

kladně hodnotí záměr uspořádat v České republice 6. ministerskou konferenci Zdraví a životní prostředí.

V Praze dne 31. března 2016

Zapsal: Jan Mareš, Oddělení pro udržitelný rozvoj ÚV ČR

Schválila: Anna Kárníková, tajemnice Rady vlády pro udržitelný rozvoj

Počet stran: 12

Počet příloh: 11